

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a XI-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Priveam fără de țință-n sus –
Într-o sălbatică splendoare
Vedeam Ceahlăul la apus,
Departa-n zări albastre dus,
Un uriaș cu fruntea-n soare,
De pază țării noastre pus.
Și ca o taină călătoare,
Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin
Și n-avea aripi să mai zboare!
Și tot văzduhul era plin
De cântece ciripitoare.

Privirile de farmec bete
Mi le-am întors către pământ –
Iar spicele jucau în vânt,
Ca-n horă dup-un vesel cânt
Copilele cu blonde plete,
Când saltă largul lor vestmânt.
În lan erau feciori și fete,
Și ei cântau o doină-n cor.
Juca viața-n ochii lor
Și vântul le juca prin plete.
Miei albi fugeau către izvor
Și grauri suri zburau în cete.

George Coșbuc, *Vara*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Menționează, într-un enunț, două sentimente desprinse din poezie. **4 puncte**
2. Transcrie două figuri de stil diferite, pe care le vei preciza. **4 puncte**
3. Comentează, în 40 – 60 de cuvinte, semnificația secvenței: „Priveam fără de țință-n sus – / Într-o sălbatică splendoare/ Vedeam Ceahlăul la apus,/Departa-n zări albastre dus”. **4 puncte**
4. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, rolul utilizării verbelor la modul indicativ, timpul imperfect. **4 puncte**
5. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, o legătură între două planuri surprinse în fragmentul dat. **4 puncte**

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți relația dintre frumusețea naturii și existența ființei umane, valorificând textul dat și experiența personală și culturală/religioasă. 20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea viziunii proprii asupra frumuseții naturii; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Cred că este foarte important să ne amintim că frumusețea, dacă vorbim despre ea ca despre un act al creației, se referă nu numai la cele create, ci și la cele necreate, adică la pătășia lumii nevăzute. Putem vorbi de aceasta nu numai în termeni de sfințenie, armonie, puritate, sănătate în toate dimensiunile sale, ci și ca frumusețe împlinită, manifestare a ceea ce este adevărat și dincolo de adevăr, a ceea ce este realitatea în fața noastră, o frumusețe care este forța de convingere a acestei realități. [...] Există frumusețea adevărată, care îl înalță pe om, și există frumusețea falsă, care provine din lăcomia umană, din meschinăria omului, din voluptate, din frumusețea despărțită de sentimentele profunde și autentice. [...] Iată încă un moment relevant: „Nevoia de frumusețe și creativitatea care o întruchiează sunt inseparabile pentru om, fără de care omul nu ar vrea să trăiască în lume. Omul tânjește după ea, o găsește și acceptă frumusețea fără condiții. Doar pentru că este frumusețe, se înclină în fața ei, cu respect, fără să se întrebe la ce folosește și ce se poate cumpăra cu ea? Poate că acesta este cel mai mare mister al creativității artistice, faptul că imaginea frumuseții creată de ea devine imediat un idol, în chip necondiționat.

Și de ce devine un idol? Pentru că nevoia de frumos se dezvoltă cel mai mult atunci când omul se află în discordanță cu realitatea, în dizarmonie, în luptă. Adică atunci când trăiește cel mai mult, pentru că omul trăiește cel mai mult atunci când caută și obține ceva. Când găsește ceea ce caută, atunci, pentru o vreme, parcă viața încetinește pentru el. Am văzut chiar și exemple când omul, ajuns la idealul dorințelor sale și neștiind încotro să tindă mai departe, fiind satisfăcut până la capăt, a căzut într-un fel de melancolie, ba chiar s-a făcut pe sine însuși să simtă această melancolie, căutând un alt ideal în viața lui.

Antonie de Suroj, *Frumusețea și urâtenia*

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Explică afirmația „...o frumusețe care este forța de convingere a acestei realități”. **4 puncte**
2. Enumeră cele două tipuri de frumusețe. **4 puncte**
3. Menționează două diferențe care apar în text între „frumusețea adevărată” și „frumusețea falsă”. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, o semnificație a secvenței: „Nevoia de frumusețe și creativitatea care o întruchiează sunt inseparabile pentru om, fără de care omul nu ar vrea să trăiască în lume. Omul tânjește după ea, o găsește și acceptă frumusețea fără condiții. Doar pentru că este frumusețe, se înclină în fața ei, cu respect, fără să se întrebe la ce folosește și ce se poate cumpăra cu ea?”. **4 puncte**
5. Formulează un îndemn pentru tinerii de azi, plecând de la textul următor: „Există frumusețea adevărată, care îl înalță pe om, și există frumusețea falsă, care provine din lăcomia umană, din meschinăria omului, din voluptate, din frumusețea despărțită de sentimentele profunde și autentice”. **4 puncte**

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, în care să evidențiezi viziunea contemporană asupra frumuseții, valorificând experiența ta culturală/religioasă.

20 de puncte

În conceperea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- corelarea conținutului textului cu reperul tematic propus; **6 puncte**
- valorificarea unor concepte specifice din sfera valorilor religioase; **6 puncte**
- valorificarea unei experiențe culturale/religioase; **4 puncte**
- dezvoltarea unei viziuni originale asupra temei prin încadrarea textului în tipologia cerută. **4 puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor de cuvinte. **1 punct**